

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN HỒNG KHÁNH

**HIỆU QUẢ SẢN XUẤT RAU AN TOÀN
TRÊN ĐỊA BÀN XÃ TỨ XÃ - HUYỆN LÂM THAO
TỈNH PHÚ THỌ**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN HỒNG KHÁNH

**HIỆU QUẢ SẢN XUẤT RAU AN TOÀN
TRÊN ĐỊA BÀN XÃ TỨ XÃ - HUYỆN LÂM THAO
TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn: PGS. TS. ĐỖ QUANG QUÝ

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất kỳ nơi nào, mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực.

Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, ngày 07 tháng 7 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Hồng Khánh

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS. TS Đỗ Quang Quý, người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo khoa Kinh tế, khoa Sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế & Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên đã đóng góp nhiều ý kiến quý báu giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới Ban lãnh đạo, các bạn bè đồng nghiệp, đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Do bản thân còn nhiều hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo và các bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 07 tháng 7 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Hồng Khánh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài	3
5. Kết cấu của đề tài	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ HIỆU QUẢ SẢN XUẤT RAU AN TOÀN	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1. Khái niệm và vai trò của sản xuất nông nghiệp	4
1.1.2. Khái niệm rau an toàn	6
1.1.3. Đặc điểm kỹ thuật của sản xuất rau an toàn.....	8
1.1.4. Vai trò của sản xuất rau an toàn.....	9
1.1.5. Quy trình sản xuất rau an toàn	10
1.1.6. Hiệu quả sản xuất, hiệu quả sản xuất trong nông nghiệp	13
1.1.7. Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả sản xuất rau an toàn.....	20
1.2. Cơ sở thực tiễn	23
1.2.1. Kinh nghiệm sản xuất rau an toàn tại một số địa phương của nước ta	23
1.2.2. Bài học kinh nghiệm cho xã Tứ Xã, huyện Lâm Thao, tỉnh Phú Thọ ..	25
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	27

2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.2.1. Phương pháp điều tra, thu thập số liệu, thông tin	27
2.2.2. Phương pháp phân tích, thống kê, xử lý thông tin số liệu	28
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	30
2.3.1. Hệ thống chỉ tiêu phản ánh mức độ sản xuất	30
2.3.2. Hệ thống chỉ tiêu phản ánh kết quả sản xuất kinh doanh	30
2.3.3. Những chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất RAT	31
Chương 3: THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ SẢN XUẤT RAU AN TOÀN	
TẠI TỨ XÃ	33
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	33
3.1.1. Điều kiện Tự nhiên.....	33
3.1.2. Đặc điểm kinh tế xã hội	36
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội của xã Tứ Xã....	40
3.2. Thực trạng sản xuất rau an toàn tại xã Tứ Xã.....	41
3.2.1. Diện tích và chủng loại rau an toàn.....	41
3.2.2. Năng suất và sản lượng rau an toàn	42
3.2.3. Tình hình sử dụng giống	45
3.2.4. Tình hình áp dụng kỹ thuật và công nghệ sản xuất.	46
3.2.5. Tình hình tiêu thụ	47
3.2.6. Thực trạng sản xuất rau an toàn tại các hộ điều tra	48
3.3. Đánh giá hiệu quả sản xuất rau an toàn	54
3.3.1. Đánh giá hiệu quả sản xuất rau an toàn theo nhóm hộ	54
3.3.2. Đánh giá hiệu quả sản xuất rau an toàn theo nhóm cây trồng	55
3.3.3. Hiệu quả xã hội và môi trường từ sản xuất rau an toàn của xã Tứ Xã .	57
3.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả sản xuất rau an toàn.....	58
3.4.1. Những phân tích ảnh hưởng của các nguồn lực bên trong đến sản xuất rau an toàn của các hộ nông dân	58
3.4.2. Các yếu tố bên ngoài ảnh hưởng đến sản xuất rau an toàn.....	62

3.5. Đánh giá chung về tình hình sản xuất và nâng cao hiệu quả sản xuất rau an toàn tại xã Tứ Xã	63
3.5.1. Những mặt đạt được.....	63
3.5.2. Những mặt còn hạn chế.....	64
3.5.3. Nguyên nhân	64
Chương 4: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ SẢN XUẤT RAU AN TOÀN TẠI XÃ TỨ XÃ, HUYỆN LÂM THAO ..	66
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu nâng cao hiệu quả sản xuất rau an toàn trên địa bàn xã Tứ Xã, huyện Lâm Thao, tỉnh Phú Thọ	66
4.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả sản xuất rau an toàn trên địa bàn xã Tứ Xã	69
4.2.1. Giải pháp nâng cao hiệu quả sản xuất.....	69
4.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả tiêu thụ rau sản xuất theo quy trình VietGAP	72
4.2.3. Giải pháp đào tạo, tập huấn cho người sản xuất và người tiêu dùng	72
4.2.4. Các giải pháp về chính sách.....	76
4.3. Kiến nghị.....	77
4.3.1. Đối với tỉnh Phú Thọ.....	78
4.3.2. Đối với huyện Lâm Thao	78
4.3.3. Đối với xã Tứ Xã.....	78
KẾT LUẬN	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
PHỤ LỤC	83

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ATVSTP	: An toàn vệ sinh thực phẩm
BVTV	: Bảo vệ thực vật
CC	: Cơ cấu
HQKT	: Hiệu quả kinh tế
HTX	: Hợp tác xã
KHCN	: Khoa học công nghệ
NN	: Nông nghiệp
PTNT	: Phát triển nông thôn
RAT	: Rau an toàn
SL	: Số lượng
TB	: Trung bình
THCS	: Trung học cơ sở
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Tình hình dân số và lao động trên địa bàn xã Tứ Xã giai đoạn 2013-2015	36
Bảng 3.2. Tình hình phát triển kinh tế của xã Tứ Xã giai đoạn 2013-2015 ...	37
Bảng 3.3. Diện tích và chủng loại rau an toàn tại xã Tứ Xã giai đoạn 2013-2015	42
Bảng 3.4. Năng suất rau an toàn của xã Tứ Xã giai đoạn 2013 - 2015	43
Bảng 3.5. Sản lượng rau an toàn của xã Tứ Xã qua 3 năm.....	44
Bảng 3.6. Nguồn gốc giống trong sản xuất rau an toàn tại xã Tứ Xã.....	46
Bảng 3.7. Đặc điểm của các hộ điều tra.....	48
Bảng 3.8. Diện tích đất trồng rau an toàn của các hộ điều tra	49
Bảng 3.9. Chi phí sản xuất 1 sào (360m ²)/năm rau an toàn.....	50
Bảng 3.10. Chí phí đầu tư rau an toàn theo loại cây trồng	51
Bảng 3.11. Kết quả sản xuất rau an toàn của các nhóm hộ điều tra	52
Bảng 3.12. Kết quả sản xuất rau an toàn theo nhóm cây trồng	53
Bảng 3.13. Hiệu quả sản xuất rau an toàn của các nhóm hộ	54
Bảng 3.14. Hiệu quả sản xuất rau an toàn theo nhóm cây trồng	56
Bảng 3.14. Hệ số tương quan giữa thu nhập và biến độc lập của sản xuất rau an toàn.....	60
Bảng 3.15. Kết quả hồi quy rau an toàn.....	60
Bảng 3.16. Hệ số hồi quy trong mô hình sản xuất rau an toàn.....	61
Bảng 3.17. Các yếu tố bên ngoài ảnh hưởng việc sản xuất rau an toàn của các hộ	62

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu

Phát triển sản xuất rau an toàn cũng như bất kỳ ngành sản xuất kinh doanh nào, muốn tồn tại và phát triển, đứng vững trên thương trường thì vấn đề hiệu quả phải được đặt lên hàng đầu. Qua mỗi thời kỳ sản xuất kinh doanh phải phân tích tìm ra những thuận lợi, khó khăn những vấn đề còn tồn tại, từ đó có được hướng khắc phục tổ chức sản xuất, trong chu kỳ sản xuất sao cho mang lại hiệu quả cao nhất.

Cùng với xu thế phát triển nông nghiệp hàng hoá hội nhập một yêu cầu bức thiết với nền nông nghiệp nước ta cần phải đa dạng các sản phẩm cây trồng, thay đổi cơ cấu cây trồng theo hướng tăng tỷ trọng các cây trồng có HQKT cao, để làm sao cùng với diện tích đó nhưng có thể mang lại HQKT gấp rất nhiều lần. Do đó, ngành trồng trọt không thể thiếu việc phát triển và nâng cao hiệu quả sản xuất nông nghiệp nói chung và sản xuất rau an toàn nói riêng theo thế mạnh của từng vùng.

Rau an toàn là loại cây trồng có giá trị kinh tế và dinh dưỡng cao, đang được xem là đối tượng quan trọng nhằm chuyển đổi cơ cấu cây trồng trong nông nghiệp. Với sự phát triển nhanh chóng của nền kinh tế nước ta thì mục tiêu ăn no không còn là vấn đề lớn; mà vấn đề ăn ngon, đảm bảo sức khoẻ đang là vấn đề quan tâm của người tiêu dùng. Vì vậy, các sản phẩm rau an toàn ngày càng được sử dụng nhiều trong các bữa ăn của các gia đình.

Xuất phát từ thực tế trên tỉnh Phú Thọ đã triển khai chương trình sản xuất rau an toàn. Từ đó đến nay vẫn duy trì và phát triển, tỉnh Phú Thọ đã quy hoạch các vùng sản xuất rau. Lâm Thao cũng là một trong những huyện quy hoạch vào vùng sản xuất rau an toàn. Tứ Xã là xã nông nghiệp của huyện Lâm Thao - tỉnh Phú Thọ có điều kiện tự nhiên, vị trí địa lý rất thuận lợi. Đặc biệt Tứ xã có điều kiện về thổ nhưỡng, thủy lợi, thời tiết rất phù hợp cho sản xuất trồng rau. Với lợi thế vị trí địa lý, cơ sở hạ tầng, và sự quan tâm của nhà